

Tortosa recorda els bombardejos que sofrí durant la Guerra Civil

L'exposició 'Sota un núvol de pols groga' recull imatges de gran format, material i un audiovisual amb testimonis de l'època

J. JOAQUIM BUJ

El Museu de Tortosa inaugura dissabte a la tarda l'exposició 'Sota un núvol de pols groga. Tortosa bombardejada', a la sala d'exposicions temporals del Museu, situat a l'antic Escorxador. Es pot visitar fins al 26 de gener de 2014.

L'exposició agafa el nom d'un fragment d'una crònica d'Ernest Hemingway del bombardeig del 15 d'abril de 1938 a Tortosa, el Divendres Sant, quan la ciutat va rebre dotze atacs aeris, el que es coneix com bombardeig per saturació, que van amollar més de 20 tones de bombes. Els atacs de l'aviació franquista causaren 92 víctimes, els noms dels quals es poden llegir en un dels panells de l'exposició, i provocà l'evacuació de 20.000 persones que se van refugiar als horts, muntanyes i altres pobles de la comarca.

La família del periodista Lluís Mezquida ha cedit part del material per a l'exposició

El riu Ebre marcava la línia del front entre els dos bàndols. «El front va estar estabilitzat durant un parell de mesos fins que Franco va ordenar bombardejar Tortosa i, així, poder-la ocupar», explica al *Diari* Lluís Mezquida, fill del periodista del mateix nom que va estar al front de l'Ebre i va recollir molta informació sobre la batalla i els bombardejos. Bona part de les fotografies les ha cedit la família Mezquida, «molt contenta de la iniciativa, amb ganes de mantenir la tasca divulgativa del que va passar fa 75 anys i de seguir endavant amb aquest tema». Per a la vídua de Mezquida, Dolors Sans, «està molt bé que la gent ho pugui conèixer perquè no es torni a repetir».

L'exposició recull imatges dels bombardejos sobre Tortosa i altres documents relacionats amb la Guerra Civil. FOTO:JOAN REVILLAS

Imatge de com quedà el carrer Llarg de Sant Vicent, cruïlla amb el carrer d'Alfara de Carles a Ferreries; a dalt, l'estat actual. FOTO:JOAN REVILLAS

La mostra està formada per una selecció de fotografies de la Biblioteca Nacional d'Espanya i diverses col·leccions particulars, a més de mapes d'elaboració pròpia, en especial un mapa de 2 x 3 metres amb la nomenclatura de l'època i els impactes de les bombes.

L'exposició s'articula en tres àmbits: la vida sota les bombes, la vida a les muntanyes i la vida en reconstrucció. Completa la

proposta un audiovisual amb testimonis de persones que van conèixer els bombardejos i les condicions de vida a les muntanyes durant l'evacuació de la ciutat. El comissari de l'exposició, Toni Royo, indica que «el fet més colpidor va ser l'arribada del front a la ciutat que va obligar-ne la seva evacuació: entre el 15 d'abril de 1938 i el 13 de gener de 1939, quan els franquistes ocupen tota la ciutat».

Un mapa al terra del Museu mostra els llocs de la ciutat de Tortosa, amb la nomenclatura de l'època, on caigueren les bombes. FOTO:JOAN REVILLAS

Segons l'alcalde, Ferran Bel, «l'exposició vol recordar el drama humà que va comportar i el llarg període per reconstruir la ciutat». Bel destaca «l'esforç i capacitat per tirar endavant, tot i les dificultats».

El conseller Francesc Homs, durant la inauguració, digué que «cal mostrar el respecte per les persones que van saber aixecar el país i la ciutat de Tortosa de les cendres».

El conseller creu que «un bombardeig massiu sobre la població civil no té cap explicació».

Homs acabà lligant l'exposició amb la situació actual per criticar «aquells que comparen el que passa a Catalunya amb el feixisme i la banalització que es fa d'aquest terme». El conseller de Presidència opina que «la nostra resposta són aquestes exposicions i el caràcter pacífic de les reivindicacions».